

Załącznik do uchwały nr 24 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 z dnia 16 maja 2023 r.

Roczny Plan Działania na rok: 2023

Tytuł lub zakres projektu¹:

Projekt pt. „Europejskie instrumenty zwrotne na rzecz rozwoju ekonomii społecznej”

Wersja fiszki²: 1

Informacje o instytucji opracowującej fiszkę:

Instytucja: Bank Gospodarstwa Krajowego

Dane kontaktowe osoby (osób) do kontaktów roboczych (imię i nazwisko, e-mail, nr telefonu):

Krzysztof Hoffman, e-mail: krzysztof.hoffman@bgk.pl, nr tel. (+48 22) 475 95 47; (+48) 517 884 027

Anna Dzedzej, e-mail: anna.dzedzej@bgk.pl, nr tel. (+48 22) 475 58 37; (+48) 502 73 77 44

Magdalena Nowosadzka, e-mail: magdalena.nowosadzka@bgk.pl, nr tel. (+48) 519 518 366

Numer i nazwa Priorytetu: Priorytet IV - Spójność społeczna i zdrowie

Numer i nazwa działania FERS: 04.09 Europejskie pożyczki dla ekonomii społecznej

Fiszka Projektu wybieranego w sposób niekonkurencyjny

¹ Należy wskazać roboczą nazwę projektu albo skrótowo opisać istotę, zakres przedmiotowy projektu.

² Należy wpisać odpowiedni nr wersji fiszki w ramach Roczego Planu Działania w następującym formacie: „1”, „2”, „...”.

Podstawowe informacje o Projekcie:

Typ/typy projektów FERS:

- Wsparcie Podmiotów Ekonomii Społecznej (zwanymi dalej „PES”) poprzez instrument finansowy w formie pożyczek z możliwością częściowego umorzenia kapitału w przypadku realizacji przez wspierane podmioty celów spójnych z celami strategicznymi EFS+.
- Wsparcie PES w ramach społecznych funduszy kapitałowych lub quasi-kapitałowych – instrument kapitałowy.

Podmiot, który będzie wnioskodawcą:

Bank Gospodarstwa Krajowego (również zwany dalej „BGK”)

Uzasadnienie wyboru projektu w sposób niekonkurencyjny oraz wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą³:

Projekt będzie wybrany do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny gdyż spełnia warunki wyboru projektu określone w art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (zwanej dalej „ustawą”), który wskazuje, iż „W sposób niekonkurencyjny mogą być wybrane projekty, których wnioskodawcami, ze względu na charakter lub cel projektu, będą podmioty jednoznacznie określone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu oraz które: ...

3) będą realizowane w formie instrumentu finansowego...”

BGK jako menedżer funduszu funduszy ma doświadczenie we wdrażaniu instrumentów finansowych dla sektora ekonomii społecznej:

- w ramach działania 1.4 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 (PO KL) były to pożyczki dla podmiotów ekonomii społecznej, udzielane przez wybranego pośrednika finansowego;
- w ramach działania 2.9 „Rozwój ekonomii społecznej” Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) wybrani pośrednicy finansowi oferują

³ W szczególności w świetle art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz podrozdziału 9.1 *Zasada niedyskryminacji*, rozdziału 9 *Zasady horyzontalne Umowy Partnerstwa*.

pożyczki na start, przeznaczone dla PES na rozpoczęcie działalności lub dla podmiotów będących we wczesnej fazie rozwoju, tj. działających nie dłużej niż 12 miesięcy oraz pożyczki na rozwój, przeznaczone dla PES działających powyżej 12 miesięcy.

Wyniki zleconego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej badania pt. „Badania potrzeb finansowych i pozafinansowych w sektorze ekonomii społecznej oraz usług społecznych i zdrowotnych” z 9 kwietnia 2020 r. (zwanego dalej „Badaniem” lub „Badaniem luki finansowej”) wskazują, że przyjęty w poprzednich perspektywach model wdrażania instrumentów finansowych z udziałem menedżera funduszu funduszy, którą to rolę pełni BGK sprawdził się, dlatego na bazie dotychczasowych doświadczeń w nowej perspektywie finansowej instrumenty finansowe będą wdrażane przez BGK (wnioskodawca, a po wydaniu decyzji o dofinansowanie – beneficjent).

BGK spełnia warunki określone w art. 59 ust. 3 lit. c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (zwanego dalej „rozporządzeniem ogólnym”).

BGK jest w 100% bankiem państwowym, jest polskim bankiem rozwoju działającym na podstawie:

- ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o BGK (Dz.U. 2022 poz. 2153);
- statutu Banku Gospodarstwa Krajowego, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie nadania statutu Bankowi Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 81, poz. 535);

a także zgodnie z:

- ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2012.1376);
- uchwałą nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez Banki kapitału

wewnętrznego i dokonywania przeglądu procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego (Dz. Urz. KNF 2011.11.42).

Głównym zadaniem BGK jest wspieranie rozwoju gospodarczego kraju i podnoszenie jakości życia Polaków. Dzięki państwowej własności, dużej skali działalności i wyjątkowo stabilnej pozycji bank bierze udział w finansowaniu największych inwestycji infrastrukturalnych i stymuluje rozwój przedsiębiorstw w kraju i na rynkach zagranicznych.

Zgodnie z art. 4 ustawy o BGK, do podstawowych celów jego działalności należy wspieranie polityki gospodarczej Rady Ministrów, rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, obejmujących w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;
- 2) infrastrukturalne;
- 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców – w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Wnioskodawca posiada niezbędną strukturę organizacyjną i kadre oraz unikatowe i wieloletnie doświadczenie, by skutecznie realizować projekty współfinansowane ze źródeł krajowych, UE i in.

Powyższe daje gwarancję, że wdrożenie nowych instrumentów zwrotnych przeprowadzone zostanie sprawnie i bezpiecznie, z wykorzystaniem doświadczenia i wniosków z minionych okresów programowania UE.

Cel szczegółowy FERS, w ramach którego projekt będzie realizowany:

EFS+.CP4.H - Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

Cel główny projektu⁴:

⁴ W tym polu należy w szczególności zawrzeć informacje takie jak:
- doprecyzowanie celu głównego projektu

Celem realizacji projektu jest wykorzystanie zwrotnych instrumentów zarówno do tworzenia nowych PES, jak i do systematycznej budowy potencjału PES już istniejących.

Założenia i cele niniejszego projektu oraz podejmowane w ramach niego działania będą zgodne z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz z przyjętym przez Komisję Europejską planem działania dla obszaru ekonomii społecznej - Social Economy Action Plan.

Wyniki przeprowadzonego Badania wskazały duże zapotrzebowanie na wsparcie finansowe i pozafinansowe dla PES.

Badanie luki finansowej pokazało, że mimo dużego zapotrzebowania na środki finansowe, PES wciąż mają poważne problemy z dostępem do kredytów bankowych. Dla wielu z nich nie tylko niska zdolność kredytowa, ale również brak odpowiednich zabezpieczeń stanowił podstawową barierę w pozyskaniu finansowania zwrotnego - większość PES nie dysponuje bowiem odpowiednim majątkiem. Istotnym problemem jest również brak bankowej oferty kredytowej uwzględniającej specyfikę PES, jak również brak zainteresowania komercyjnych instytucji finansowych w skonstruowaniu takiej oferty dla tego typu podmiotów. PES docelowo muszą być w stanie funkcjonować w warunkach konkurencyjnej gospodarki rynkowej, a zatem będą zmuszone sprawnie korzystać ze wszystkich dostępnych form finansowania własnych celów gospodarczych. Wdrażane instrumenty zwrotne mają nie tylko redukować poziom luki finansowej, ale stanowić także bodziec do zwiększania inwestycji w wybranych dziedzinach. Zatem, instrumenty zwrotne mogą zarówno powodować wzrost dostępności finansowania, jak i zachęcać PES do podejmowania określonych przedsięwzięć. W oparciu o wyniki przeprowadzonego Badania Instytucja Zarządzająca opracowała koncepcję wsparcia finansowego PES, która w najbardziej adekwatny sposób ma zaspokoić potrzeby finansowe tych podmiotów, przy założeniu że wsparcie w ramach dotacji oraz instrumentów zwrotnych, zarówno z poprzednich jak i nowego okresu programowania, nie będzie się nakładać, ale będzie się uzupełniać.

-
- opis kontekstu/problemu do rozwiązania
 - opis tego co już zostało zrobione
 - opis wykorzystania efektów po projekcie i informacje o planowanej trwałości (o ile dotyczy)

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie, ze wskazaniem grup docelowych (o ile dotyczy), planowanych terminów realizacji zadań (o ile dotyczy) oraz szacunkowych kosztów ich realizacji (% budżetu projektu – o ile dotyczy⁵):

W ramach projektu uruchomione zostaną dwa instrumenty zwrotne:

1. pożyczkowy - około 84% alokacji całego projektu;
2. kapitałowy/quasi-kapitałowy – około 16% alokacji całego projektu.

Instrumenty są skierowane do PES zdefiniowanych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej.

I. Instrument pożyczkowy:

A. **Pożyczka na start** z możliwością umorzenia 25% kapitału pożyczki (finansowanej z wkładu programu) pod warunkiem spełnienia kryteriów umorzenia.

1. Środki z pożyczki mogą być przeznaczone na finansowanie rozpoczęcia działalności PES, w szczególności:
 - 1) koszty funkcjonowania PES we wczesnej fazie rozwoju działalności gospodarczej;
 - 2) wzrost aktywów (majątku), w tym zwiększenie wartości majątku trwałego - zakup nowych, odtworzenie zużytych bądź modernizację istniejących środków trwałych związanych z prowadzoną lub planowaną przez PES rozszerzoną działalnością, np.: zakup wyposażenia, maszyn, urządzeń, aparatów, w tym środków transportu bezpośrednio związanych z działalnością PES, zakup wartości niematerialnych i prawnych;
 - 3) rozszerzenie działalności przedsiębiorstwa poprzez podejmowanie działań mających na celu zwiększenie osiąganych przychodów, w tym finansowanie przedsięwzięć mających na celu rozpoczęcie nowej lub innej od dotychczas prowadzonej działalności;
 - 4) tworzenie nowych miejsc pracy;
 - 5) wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych lub technicznych;
 - 6) inne cele gospodarcze przyczyniające się do rozwoju PES.

⁵ Nie dotyczy projektów instrumentów finansowych i wybranych projektów wskazanych przez IZ (np. projekty koordynacyjne ROPS).

2. Środki z pożyczki będą dostępne pod warunkiem braku podwójnego finansowania ze środków Krajowego Planu Odbudowy i dotacji EFS+.
 3. Grupą docelową pożyczek na start będą PES, które działają nie dłużej niż 12 m-cy.
 4. Maksymalna wysokość pożyczki do 100 tys. zł na jedną pożyczkę, ale nie więcej niż 200 tys. zł na jeden PES w całym okresie programowania.
- B. **Pożyczka na rozwój** z możliwością umorzenia 25% kapitału pożyczki (finansowanej z wkładu programu) pod warunkiem spełnienia kryteriów umorzenia.
1. Pożyczka może być przeznaczona na finansowanie rozwoju działalności PES, w szczególności:
 - 1) wzrost aktywów (majątku), w tym zwiększenie wartości majątku trwałego - zakup nowych, odtworzenie zużytych bądź modernizację istniejących środków trwałych związanych z prowadzoną lub planowaną przez PES rozszerzoną działalnością, np.: zakup wyposażenia, maszyn, urządzeń, aparatów, w tym środków transportu bezpośrednio związanych z działalnością PES, zakup wartości niematerialnych i prawnych;
 - 2) rozszerzenie działalności przedsiębiorstwa poprzez podejmowanie działań mających na celu zwiększenie osiąganych przychodów, w tym finansowanie przedsięwzięć mających na celu rozpoczęcie nowej lub innej od dotychczas prowadzonej działalności;
 - 3) tworzenie nowych miejsc pracy;
 - 4) wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych lub technicznych;
 - 5) inne cele gospodarcze przyczyniające się do rozwoju PES.
 2. Środki z pożyczki będą dostępne pod warunkiem braku podwójnego finansowania ze środków Krajowego Planu Odbudowy i dotacji EFS+.
 3. Grupą docelową pożyczki na rozwój będą PES, które działają powyżej 12 m-cy.
 4. Maksymalna wysokość pożyczki do 500 tys. zł na jedną pożyczkę, ale nie więcej niż 1 mln zł na jeden PES w ramach jednej umowy operacyjnej z Partnerem Finansującym.

Zakłada się możliwość **umorzenia** pożyczki na start lub pożyczki na rozwój w **wysokości 25% wartości jej kapitału**, przy czym warunkiem umorzenia będzie uzyskanie korzyści społecznych, których katalog zostanie zdefiniowany w Strategii Inwestycyjnej.

II. **Instrumenty kapitałowe / quasi-kapitałowe wdrażane poprzez Społeczne Fundusze Kapitałowe** (zwane dalej „SFK”).

1. Celem SFK jest zwiększenie dostępu do finansowania dla przedsięwzięć rozwojowych PES wzmocniających ich pozycję na rynku oraz podnoszących ich konkurencyjność m.in. poprzez inwestycje związane z wdrażaniem nowych rozwiązań produkcyjnych i technologicznych, wprowadzaniem nowych i ulepszonych produktów i usług, zakupem maszyn, sprzętu produkcyjnego, w tym umożliwiających wdrażanie innowacji, finansowaniem rozszerzenia działalności, realizacji nowych projektów.
2. Grupą docelową tego typu wsparcia będą PES prowadzące działalność co najmniej 12 miesięcy, o znacznym potencjale wzrostu, wykazujących zapotrzebowanie na wyższe kwoty finansowania, do realizacji celów rozwojowych.
3. Finansowanie będzie uruchamiane wyłącznie dla inwestycji, które poza zyskiem finansowym zapewnią realizację celów społecznych.

W ramach projektu oprócz środków na instrumenty zwrotne zakłada się finansowanie opłat za zarządzanie dla Partnerów Finansujących oraz BGK.

Obszar realizacji projektu obejmuje cały kraj.

Główne zadania wdrożeniowe:

- Wnioskodawca przygotuje Strategię Inwestycyjną z biznes planem wdrażania instrumentów zwrotnych w ramach projektu „Europejskie instrumenty zwrotne na rzecz rozwoju ekonomii społecznej”, zgodnie z założeniami niniejszego RPD i wymogami rozporządzenia ogólnego.
- W trakcie wdrażania instrumentów zwrotnych Beneficjent będzie uczestniczył w pracach Zespołu ds. wdrażania instrumentów finansowych dla ekonomii społecznej powołanego przez Instytucję Zarządzającą FERS i będzie uwzględniał jego rekomendacje.
- Instytucja Pośrednicząca, na mocy decyzji o dofinansowaniu projektu, powierzy wnioskodawcy rolę funduszu powierniczego i zarządzanie środkami powierzonymi z przeznaczeniem na wdrażanie instrumentów zwrotnych.

- Beneficjent dokona wyboru Partnerów Finansujących i podmiotów wdrażających SFK zgodnie z ustawą Pzp, w celu wdrożenia przez nich funduszy szczegółowych⁶. Przy wyborze Partnerów Finansujących i podmiotów wdrażających SFK beneficjent będzie brał pod uwagę m.in. dotychczasowe doświadczenie podmiotu we wdrażaniu podobnych instrumentów, wiedzę i doświadczenie proponowanych członków zespołu Partnera Finansującego i podmiotu wdrażającego SFK oraz zdolności operacyjne i finansowe tych podmiotów, a także aspekty społeczne związane z realizacją zamówień.
- Beneficjent z wybranymi Partnerami Finansującymi i podmiotami wdrażającymi SFK zawrze umowy operacyjne, na mocy których, w celu wdrażania funduszy szczegółowych, przekaze im środki przeznaczone na udzielanie preferencyjnych pożyczek ostatecznym odbiorcom/ na instrument kapitałowy/ quasi-kapitałowy.
- Beneficjent zobowiąże Partnerów Finansujących, oferujących bezpośrednio PES instrumenty finansowe, do współpracy z Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej w zakresie wynikającym z Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027.
- Beneficjent będzie koordynował działania Partnerów Finansujących i podmiotów wdrażających SFK na terenie całego kraju oraz będzie pełnił nadzór nad ich działalnością operacyjną. Nadzór ten będzie obejmował m.in. monitoring akcji pożyczkowej/ wdrażania instrumentu kapitałowego/ quasi-kapitałowego i działań windykacyjnych oraz kontrolę zarządzania środkami funduszy szczegółowych, które powinno odbywać się z należytą starannością i zgodnie z postanowieniami zawartych umów operacyjnych.
- Beneficjent będzie realizował wymogi dotyczące zapewnienia prawidłowej widoczności (informacji, komunikacji, oznakowania) źródeł finansowania ze środków EFS+ i nałoży obowiązek stosowania tych wymogów przez Partnerów Finansujących i podmioty wdrażające SFK.

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie? (niepotrzebne usunąć):

⁶ Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym art. 2 pkt 21) „fundusz szczegółowy” oznacza fundusz, za pomocą którego instytucja zarządzająca lub fundusz powierniczy dostarczają produkty finansowe ostatecznym odbiorcom;

- Nie

Podmioty, które będą partnerami w projekcie ze wskazaniem realizowanych zadań i uzasadnienie wyboru partnerów⁷:

Nie dotyczy

Czy projekt będzie projektem grantowym? (niepotrzebne usunąć):

- Nie

Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał albo miesiąc oraz rok):
czerwiec 2023 r.

Przewidywany okres realizacji projektu (od-do):

lipiec 2023 r. - grudzień 2029 r.

Szacowany budżet Projektu

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN):

- w roku 2023: 57 380 473
- w roku 2024: 38 253 648
- w roku 2025: 19 126 824
- w roku 2026: 19 126 824
- w roku 2027: 19 126 824
- w roku 2028: 19 126 824
- w roku 2029: 19 126 824
- ogółem: 191 268 241⁸

Wymagany wkład własny beneficjenta (PLN) (niepotrzebne usunąć):

- Tak 23 908 530

Procentowy poziom wymaganego wkładu własnego (o ile dotyczy): 12,5%

Wkład własny będzie wnoszony przez Partnerów Finansujących, podmioty wdrażające SFK w formie współfinansowania przedsięwzięć planowanych przez PES, tj. poprzez zapewnianie finansowania uzupełniającego do instrumentów ze środków powierzonych przez BGK.

⁷ Wypełnić w przypadku projektu realizowanego w partnerstwie. W przypadku gdy nie są znane konkretne podmioty, które będą partnerami w projekcie, należy wpisać pożądane cechy partnerów oraz uzasadnić wskazanie określonych cech.

⁸ Wysokość alokacji ogółem 40 557 303,00 EUR, w tym: wysokość alokacji EFS+ 33 467 331,00 EUR i łączna wysokość wkładu krajowego 7 089 972,00 EUR. Alokacja została obliczona wg kursu średniego EBC na marzec 2023 r. tj. 4,7160 zł.

Szacowany wkład UE (PLN): 157 831 933

Cross-financing (uzupełnij):

- Kwota 133 887 769 PLN
- 70%

Rodzaj planowanych wydatków w ramach cross-financingu:

Wydatki spełniające definicję cross-financingu ponoszone przez ostatecznych odbiorców, niezbędne w początkowym okresie działalności PES oraz umożliwiające rozwój działalności PES (np. zakup nieruchomości, infrastruktury).

Zakładane efekty Projektu wyrażone wskaźnikami (w podziale na płeć i ogółem)

Wskaźniki Rezultatu

1. Nazwa wskaźnika: Liczba miejsc pracy utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej

Wartość docelowa dla projektu: 831 sztuk

W podziale na (o ile dotyczy⁹) (uzupełnij):

- Kobiety:
- Mężczyzn:

Wskaźniki Produktu

1. Nazwa wskaźnika: Liczba inwestycji dla podmiotów ekonomii społecznej

Wartość docelowa dla projektu: 831 sztuk

W podziale na (o ile dotyczy¹⁰) (uzupełnij):

- Kobiety:
- Mężczyzn:

2. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
3. Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

Szczegółowe kryteria wyboru projektów – Nie dotyczy

⁹ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

¹⁰ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Roczego Planu

Działania:

Warszawa, 31.05.2023 r.

.....

Miejscowość, data

Podpis osoby upoważnionej

.....

Data zatwierdzenia fiszki w ramach Roczego Planu Działania

(wypełnia Instytucja Zarządzająca FERS)